

**הרמת כוסית לרגל חג הפסח, עיד אל פיטר
וחגיגת יום הולדת לילידי חודש אפריל
31/3/2025**

חברים יקרים ובנות זוגם

חודש טוב וברוכים הבאים.

ראש העיר טבריה- יוסי נבעה, יו"ר המחוז- יוסי משען, ס. יו"ר המחוז- יוסי לוי, מנהל המחוז-
ראובן בכר, גזבר המחוז - מר' משה שרון, יו"ר וועדת פרט- ארמונד פרץ. מנהלת תעסוקה –
יפית אטיאס.

בשם חברי ההנהלה (אנואר, אבי וסמי) אני מבקש לברך את כל 516 חברי הסניף ובני
משפחותיהם, את אחינו לנשק הבדווים, הצ'רקסים הדרוזים בברכת "עיד פיטר סעיד, וכול עאם
אינתום בחיר", את האורחים הנכבדים המכבדים אותנו בנוכחותם בברכת ברוכים הבאים וחג
אביב שמח.

הערב שילבנו מספר אירועים גם יחד- חגיגת יום הולדת לילידי אפריל, ברכה
לחברנו המוסלמים לרגל עיד אל פיטר והרמת כוסית לכבוד חג הפסח.

מכובדי כולם שוב ראש חודש טוב וערב טוב .

1. חג הפסח

כאמור, אנו נמצאים בחודש ניסן, וסמוכים לחג הפסח, חג המסמל את היציאה
מעבדות לחרות והפיכתנו לעם, "בניסן נגאלו ישראל ובניסן עתידים להיגאל".

חג הפסח הזה, חג אשר מבטא את הקשיים בדרך לחירות, את המעבר מפרטים, משפחות
ושבטים להיותנו עם, החג המסמל יותר מכל את האחדות והסולידריות אשר מהווים את
המתכון של כל פרט, ארגון ועם להצלחה.

חג הפסח, חג של הפגנת הענווה ודחיית הגאווה על ידי איסור חמץ "שלא ימצא ולא יראה"
ועל ידי אכילת מצה שהיא לחם עוני- לחם של ענווה. (ולא רק של עניים) ובאמת כאשר בני
ישראל יושבים בבני חורין מסובים סביב שולחן הסדר העמוס כל טוב, חשש שיבואו לידי גאווה,
בשעה שיתבוננו במצה יזכרו עוניים ומצבם כעבדים ויודו לה' על חסדו. ואכן המזמור של חג
הפסח הוא מזמור ק"ז בתהילים "הפוחת במלים "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו, יאמרו
גאולי ה' "ק"ז, א-ב) בשמחה ובענווה.

בסדר פסח כהלכתו, מצווה עלינו לספר ביציאת מצרים לא על יציאת מצרים, כי אם
ביציאת מצרים, כלומר שאנחנו נרגיש שאנחנו נמצאים ביציאה ממש ונחוות את יציאת
מצרים, בעצמנו ולא סיפור אירוע היסטורי. כי יציאת מצרים מסמלת שחרור משעבוד,
וכל אדם יחפש בנפשו למה הוא משועבד? כוח, תאוה, ממון, עבודה, או כל דבר אחר –
ויחליט להיגמל מכך, להשתחרר ולהיות בן חורין.

2. עדכון פעילות במלחמת "חרבות ברזל"

מדינת ישראל נמצאת במלחמה "חרבות ברזל" מזה 525 ימים, מאז ה7/10/23
וכנראה שמצב זה יימשך זמן רב, דבר המחייב אותנו לסבלנות ואורך רוח לצד
המשך תרומתנו למאמץ המלחמתי, בצבא, בהתנדבות, בסיוע, ליווי, עזרה ובכל
פעולה שתתרום לחיזוק עם ישראל והחוסן החברתי.

יחד עד הנצחון.

הסניף כמו כל סניפי "צוות" ביצע פעילות בתחום הסניף ובתחום הקהילה, התרומות, ההתנדבות ועוד.... כאמור, אני וחברים נוספים היינו בשירות מילואים והגזבר אברהם מנחם רכז את פעילות הסניף ביד רמה ועל כך אני מבקש להודות לו ולחזק את ידו ורוחו- אבי תודה רבה.

פעילות במאמץ המלחמתי

הפעילויות של סניף גליל תחתון במלחמה כוללת:

- א. השתתפות בהלוויות ובביקור ניחומים של משפחות הנופלים.
- ב. ביקור פצועים ונפגעים מקרב חיילי צה"ל בבתי חולים. (פוריה/העמק).
- ג. שמירת קשר עם החברים במפגשים קבועים בסניף לצד קיום שיחות טלפון עם החברים.
- ד. התנדבויות- בדקנו אפשרות התנדבות במספר מקומות, כמו בי"ח פוריה, עירייה טבריה ועוד..., בשלב זה אין צורך. יבדק בהמשך במעלה הדרך.
- ה. ליווי מפונים מיישובי עוטף עזה והגליל העליון וסיוע ו"אימוץ" בית הארחה כרי דשא, תוך תיאום פעילויות והספקת ציוד ואמצעים למפונים.
- ו. סיוע למגזר החקלאי- השתלבות וסיוע במאמץ החקלאי.
- ז. אנחנו נמשיך בארגון ואסוף דברים להכנת חבילות לחיילי צה"ל (ממתקים, משחה ומברשת שיניים, שמפו, לבנים ועוד...) לא דברים שעשויים להשבר או להתקלקל) - ניתן להביא הדברים לסניף בתיאום עם אברהם מנחם הגזבר.

קריאת להצטרפות החברים לפעילות

חברים יקרים, כאמור, הסניף פתוח בימי שלישי ושישי כרגיל, בין השעות 10:00-12:00.

חברים המעוניינים להצטרף לפעילות, גם אתם יכולים לקחת חלק בפעילות התנדבותית במאמץ המלחמתי בתיאום עם הגזבר אברהם מנחם. 052-2050480.

ברכת לחיילי צה"ל

חיזוק חילי צה"ל, משפחות השכול ותפילה להשבת השבויים והחטופים

בהזדמנות זאת, אני שולח מכאן, תנחומים לכל משפחות השכול במערכה, ברכת רפואה שלמה לכל הפצועים והנפגעים וברכת החלמה מהירה ושלמה והשבת כל החטופים והשבויים לחיק משפחותיהם.

לחיילי ומפקדי צה"ל שלוחה ברכת חזקו ואמצו, יהיה הקב"ה עמכם, יתן הקב"ה את אויבנו ניגפים לפנייהם, תצאו לשלום ותשובו לשלום. אכי"ר.

"לא בכח ולא בחיל כי אם ברוחי אמר ה' צבאות" (זכריה)

3. סקירה כללית על הסניף

אנו ברבעון ראשון של שנת 2025, וסיכמנו את שנת 2024, שנה שבה השתדלנו לעשות כמיטב יכולתנו בהתנדבות מלאה, עבור החברים ובשבילם בכל התחומים - פעילויות, פרט, תעסוקה, התנדבות ועוד...

אין ספק, שיש מה לשפר, לייעל ולעשות טוב יותר, דבר המחייב את הירתמותכם ומוערבותכם בעצה, המלצה טובה, רעיונות....כן, וגם להיות שותפים פעילים לפעילות הסניף.

חשוב לציין, אנו חברי ההנהלה חרטנו על דגלנו להמשיך ולקדם את נושא זכויות ורווחת החברים במגוון רחב של פעילויות. תוכנית העבודה שהכנו לשנת 2025 מבטאת את מגוון השירותים והפעילויות, בתחום רווחת הפרט והפעילות החברתית והתנדבותית, תוך שימת דגש לעידוד והגדלת מספר החברים המשתתפים בפעילות, לצד שילוב צעירים בפעילות, דבר שנמשיך ונעמיק.

דבר שנישם כפיילוט, בחלוקת גיפכארט לחברים ביום הולדת במפגש חברתי עם כיבוד קל ועוגה. ונצל המפגש החברתי, לעדכון שוטף.

תחום התעסוקה זכה למיקוד מיוחד על ידי מנהלת תעסוקה ובסיוע של חברתנו היקרה מנהלת תעסוקה - הגב' יפית אטיאס, תוך שימת דגש לעידוד והגדלת מספר החברים המשתתפים ולוקחים חלק בפעילות, לצד שילוב צעירים בפעילות.

כאמור, כדי לבצע פעילות, שיתוף הפעולה שלכם מתבקש והכרחי, כדי לקדם הטיפול בפעילויות לרווחתכם, חשובה ההיענות שלכם לרישום ותשלום בזמן המפורסם בהזמנה לכל אירוע ופעילות.

נמשיך יחד, להוביל אירועים חברתיים ולדאוג לרווחת החברים בשיתוף פעולה מלא של כל החברים.

במסגרת תהליך שיקום וחיזוק הסניף כלל 3 שלבים עיקריים:

א. שלב ראשון-ייצוב הסניף-עקב הטלטלות שעבר בהתפטרות יו"ר וחברי הנהלה, התבקשתי מהנהלת המחוז לנהל הסניף- ונעניתי ברצון על מנת להמשיך ולשרת אתכם.

ב. שלב שני-עיצוב הסניף- והתאמתה ליעדי 2023, והמשך מימוש בשנת 2024. ובהתאם לכך.. מעבר לשלב השלישי.

ג. שלב שלישי-מיצוב הסניף—שנת 2025, כגוף מקצועי והמוביל ככתובת לכל חבריו והרחבת הפעילות בכל התחומים.

אחר שנתיים של פעילות מאומצת, הצלחנו לייצב הסניף, לעצב את אופי הסניף, ועתה אנו נמצאים בתחילת שלב שלישי- מיצוב הסניף בתחום הפרט, הרווחה, ההתנדבות והתעסוקה.

פירוט עקרי פעילויות שבוצעו :

2024- קבלת קהל פרט ורווחה הגעת נציגי המחוז, כנס העולם הפיננסי, נופש וטיול לאילת, מסיבת טו' בשבט, מסיבת פורים, הוצאת מחזור נוסף לאילת, טקס גבורות ומועדי ישראל, נסיעה ליריד, בחירות צוות, מסיבת קיץ בחף גנים, סיור סליחות ירושלים, הרמת כוסית לחגי תשרי, מפגש חברתי לחנוכה וסיכום שנה.

2025- קבלת קהל פרט ורווחה הגעת נציגי המחוז, נופש וטיול לאילת, מסיבת טו' בשבט, מסע של זכרון, תקומה ותקווה בעוטף, מסיבת פורים, מחזור נוסף לאילת ופעילויות נוספות בקנה.

לצערי, היו גם אירועים שתוכננו ולא בוצעו בשל חוסר הענות החברים, מיותר לציין שהדבר מחייב השקעה רבה של משאבים- חברים, כל פעילות המוצעת לכם מחייבת אותנו להשקעת שעות עבודה רבות של הכנות, תיאום, רישום, גביית כספים והתחייבות מול ספקים. אי הענות

שלכם לפעילות, אי רישום ותשלום בזמן המוגדר יעמיד בספק קיום הפעילות בשבילכם ועבורכם ומהווה אכזבה לחברים שנרשמו

לא ניתן מבחינה כלכלית להוציא פעילות עם מספר קטן של חברים.

חברים יקרים, כדי לבצע פעילות, שיתוף הפעולה שלכם מתבקש והכרחי, כדי לקדם הטיפול בפעילויות לרווחתכם, חשובה ההענות שלכם לרישום ותשלום בפרק זמן המוגדר.

נמשיך יחד להוביל אירועים חברתיים ולדאוג לרווחת החברים בשיתוף פעולה מלא של כל החברים.

"אמץ חבר"

ביקור ועידוד גיל הזהב

יצאנו ביוזמה מיוחדת "אמץ חבר" זה המקום לציין, שיצאנו ביוזמה ברוכה של "אמץ חבר" אשר קיבלה את ברכת הדרך מיו"ר המחוז- מר יוסי משען ואף אישר לכבד אותם בשי צנוע בעת הביקור. (נכון להיום איתרנו כ-24 חברים אשר את חלקם גם ביקרנו בתשרי, בטו בשבט, וביקור מתוכנן בימים אלה לפני פסח). יוזמה משתלבת עם פעילות שהנהלה שמה דגש מיוחד לגיל הזהב בני 85 ומעלה, במסגרת פרויקט "אל תשליכי לעת זקנה".

מטרת היוזמה "אמץ חבר" מענה לגיל השלישי, ובמיוחד לחברים המרותקים לביתם ולא יכולים להשתתף בפעילויות שהסניף מקיים. מטרת ביקור הבית לעודד, להקשיב, לשמוע, לעדכן, ולהוות כתובת לגמלאי/בת זוגו המרותק לביתו.

בהזדמנות זאת, ברצוני להודות לגב' ברכה קרודו שהעלתה הנושא לסדר היום וזיכתה אותי ואתכם לצאת ביוזמה חשובה זו, כי כולנו רקמה אנושית אחת.

חבר/ה יקר/ה, אם אתה מעוניין לקחת חלק במיזם חשוב זה ולהיות שותף פעיל "אמץ חבר" או לעדכן על חבר/ה המרותק לביתו, נא צור איתי קשר בנייד 050-6810616.

4. פעילויות שלא יצאו לפועל

לצערי, היו אירועים שתוכננו ולא בוצעו בשל חוסר הענות החברים, (טיול לצפת ולקברי צדיקים, יום כיף בחמת גדר, הרצאה בנושא משכנתאות, מסיבת פורים, טיול לתל אביב יפו, אירוע חברתי והרמת כוסית ועוד... מיותר לציין שהדבר מחייב השקעה רבה של משאבים- כ"א, זמן, וכסף, את הפעילות אנו עושים לכם ובשבילכם, על כן, חשוב שתגלו יותר מעורבות והשתתפות.

לאור פניית חברים, לקיים פעילות טיול במרכז הארץ (ת"א יפו) לצערי שוב, ההיענות של החברים, היתה מאוד מאוד דלילה, ונאלצנו לצערי, לבטל האירוע, חשוב לדעת, על מנת להוציא פעילות מחייב 44 חברים משתתפים. יש לנו מחויבות כלפי הספקים בעמידה בזמן וגם בתשלום.

לא ניתן מבחינה כלכלית להוציא פעילות עם מספר קטן של חברים.

כאמור, חברים, כל פעילות המוצעת לכם מחייבת אותנו להשקעת שעות עבודה רבות של הכנות, תיאום, רישום, גביית כספים והתחייבות מול ספקים. אי הענות שלכם לפעילות, אי רישום ותשלום בזמן המוגדר יעמיד בספק קיום הפעילות בשבילכם ועבורכם ומהווה אכזבה לחברים שנרשמו.

יחד עם זאת, נמשיך יחד להוביל אירועים חברתיים ולדאוג לרווחת החברים בשיתוף פעולה מלא של כל החברים.

5. חגיגות יום הולדת לחוגגים ילידי חודש אפריל.

כהרגלנו מדי חודש בחודשו אנו דואגים לקבוע תאריך ולקיים חגיגת יום הולדת לילידי אותו חודש, החגיגה כוללת כמובן כיבוד צנוע ועוגות יום הולדת, ברכות ודבר תורה מפרשת השבוע.

החל מחודש מאי ובמסגרת פיילוט שהסניף מוביל, נחלק את כרטיסי הגיפטכארט- תו יום הולדת בסניף במסגרת יום הולדת שנעשה מדי חודש בחודשו בסניף עם כיבוד קל ועוגה- כמו שנהוג לומר: "אין חגיגה בלי עוגה".

פיילוט חלוקת תווי ימי הולדת לגמלאי סניף גליל תחתון-עדכון

הסניף, נבחר לביצוע פיילוט במשך 3 חודשים של חלוקת תווי יום הולדת לגמלאי בסניף.

המטרה- מפגש בלתי אמצעי של החברים החוגגים באותו חודש יום ההולדת, מפגש רעים וכיבוד, הרצאה/עדכונים ברכות וקבלת השי ליום הולדת – תוו יום הולדת.

הפיילוט יחל בסניף גליל התחתון ב-1 מאי 2025 ויהיה בחודשים מאי, יוני, יולי 2025, בסיומו יופקו לקחים, משמעויות והמלצות להמשך הפעילות בכל סניפי צוות.

הסניף יוציא הזמנה לכל החוגגים יום הולדת באותו חודש.

המפגש בסניף יכלול מפגש רעים, עם כיבוד קל, הרצאה נושאת/ עידכונים, ברכות ליום הולדת וחלוקת תוו יום הולדת לגמלאי באופן אישי.

חבר המרותק לביתו, יקבל את תוו יום הולדת על ידי נציג של הסניף בביתו.

חבר שלא יוכל להגיע ולהשתתף בחודש של יום הולדתו, יוזמן לחגיגת יום הולדת בחודש שלאחריו ובו יקבל את תוו יום ההולדת.

התוו ינתן לגמלאי שיגיע לסניף, ביום ההולדת שנקבע בלבד (או לחילופין ביום ההולדת חודש אחר) ויחייב חתימה בקבלת התוו יום הולדת.

בברכת אריכות ימים ושנים בבריאות איתנה.

אני מבקש לברך את כל חברי הסניף החוגגים החודש את יום הולדתם ולברכם בברכת מזל טוב, , שובע שמחות, אריכות ימים ושנים בבריאות איתנה לכם ולבנות זוגכם ולכל בני המשפחה. שאו ברכה והצלחה חג חנוכה שמח לכם ולבני משפחותיכם.

6. אני מתכבד להזמין, איש נפלא הפועל רבות לטובת העיר ותושביה,

בביקור יו"ר צוות- קהלני, ויו"ר המחוז- יוסי משען והנהלה, הגיע לסניף במיוחד וכיבד את יו"ר צוות והנהלה וכיבד אתכם, סקר על מצב העיר, התוכניות והפעילויות הרבות שמוביל בנחישות, התמדה לטובת תושבי העיר והאזור.

מתכבד להזמין, את ראש עיריית טבריה- מר יוסי נבעה לשאת את ברכתו ...

תודה רבה לראש עיריית טבריה- מר יוסי נבעה .

מכובדי, אנו סניף 1 מתוך 42 סניפי צוות בכל הארץ, המהווים את "הזרוע הביצועית של צוות" בתמיכה ובהנחה ישירה של הנהלת צוות והמחוז, אשר נרתמים לכל בקשה ודרישה שאנו מעלים עבורכם, כגוף היציג של גמלאי צה"ל, זו ההזדמנות להודות לחברי ההנהלה שפועלים לילות כימים לקידום הזכויות ורווחת החברים, כמו סוגית ההיוון שבאה לפתרונה, ליו"ר צוות- אביגדור קהלני, למנכ"ל –אמיר שוצמן, לסמנכ"ל צוות- דרור, ליו"ר המחוז- יוסי משען, למנהל המחוז-ראובן בכר, לגזבר – משה שרון, למנהלת תעסוקה- הגב' יפית אטיאס ולכל הצוות הנפלא של המחוז ...

אני רוצה להודות לחברי ההנהלה הנפלאים, לסגן יו"ר הסניף- אנואר סואעד ולברכו ואת משפחתו וכל בני העדה לרגל עיד אל פיטר " כול שנה ואינתום באלף חיר", לגזבר -חבר ההנהלה היקר אברהם מנחם- שפועל ללא לאות להוציא לפועל את הפעילויות באופן יסודי ומקצועי, לסמי חנוכה רכז תקשוב, על ההשקעה של לילות כימים, על חשבון זמנם החופשי,

הפרטי והמשפחתי לטובת הכלל בהתנדבות מלאה, לצד עבודתו השוטפת, ראויים להוקרה והערכה – תודה.

מבקש להודות בשמכם לחברים הקבועים אשר פוקדים הסניף כל יום שישי, משתתפים בכל פעילות ופעילות, בקיצור מנצלים את כל הטבות העומדים לכל חבר צוות ועל כל שקל שהם משלמים הם מקבלים תמורה מלאה ויותר, אני קורא לכל החברים לקחת חלק בפעילויות ולהנות מהחברות והפעילות ב"צוות".

לפני שנרים לחיים, מבקש להודות בשמכם לצוות מלון קיסר טבריה- לנתן היקר מבעלי המקום ומנהל האירועים אשר בכל פעם שאני פונה אליו הוא עושה הכל על מנת לארח אותנו כיד המלך והקיסר, לעזרי מנהל משקאות ומזון ולכל צוות המלצרים והעובדים.

לסיום, חברי ואנוכי מבקשים לאחל לכם ולבני משפחותיכם חג פסח כשר ושמח ולשלוח ברכת חג גם לחברנו המוסלמים המציינים את "עיד אל פיטר" ולאחל להם ברכת רמזאן כרים- " כול שנה ואיתנו באלף חיר"

נרים כוסית לכבוד החברים החוגגים יום הולדת, לכבוד חג הפסח שבפתח, לכבוד חברנו הבדווים, הצ'רקסים והדרוזים, לכבוד צוות, לכבוד צה"ל ומדינת ישראל.

לחיים, לחיים.

חג של התחדשות, שגשוג ופריחה.
חג חירות שמח וכשר לכם ולבני משפחותיכם

המשך חיזוק חיילי צה"ל וזרועות הבטחון
יחד ננצח

משה אלמליח יו"ר
וחברי הנהלת הסניף

"פסח מצה ומרור"

רבן גמליאל היה אומר, כל שלא אמר שלושה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו, ואלו הן: "פסח מצה ומרור".

לפי סדר התרחשויות הסדר היה צריך להיות: **מרור, פסח ומצה**, שהרי המרור מסמל את השיעבוד שהיה לפני שהקב"ה פסח על בתי ישראל במכת בכורות ויציאת מצרים בחיפזון שצררו את בצקם שטרם החמיץ.

מדוע רבן גמליאל משנה הסדר?

יתכן שכוונת רבן גמליאל הייתה - בשלוש מילים אלו מתוארים שעבוד וגאולה, צרה והצלה, טוב ורע, תמיד עלינו לראות הטוב לפני הרע, החיובי לפני השלילי, הפסח והמצה לפני המרור.

רעיון זה מסביר את דברי רבי אליעזר בן עזריה שאמר: "לא זכיתי יציאת מצרים בלילות" מדוע לא הזכיר יציאת מצרים בלילות?

כנראה בתקופת המשנה תחת שלטון הרומאים וגזרותיהם היו ששאלו עצמם האם יש להזכיר את נס יציאת מצרים בזמנים חשוכים וקשים אלה. הלילות כאן אינם מצוינים רק זמן החשיכה אלא גם את מצב החומה תחת השלטון הרומי. ובא בן זומא ודרש גם בזמנים קשים ובמצב של צרות - יש לזכור את גאולת מצרים ולשאוב ממנה תקווה ועידוד, כי ה' יצילנו גם מהצרות והאויבים.

יתכן שזו כוונת הפסוק "**שְׁמֹר, אֶת-חֹדֶשׁ הָאֲבִיב, וְעָשִׂיתָ פֶּסַח, לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: כִּי בְחֹדֶשׁ הָאֲבִיב, הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם--לַיְלָה**" (דברים טז, א). לחגוג בתקופת האביב זו לא חוכמה, כאשר הפריחה מסביב, הנוף יפה והארץ מתכסה בירוק והבהמות המליטו, אלא הציווי כאן במילה האחרונה של הפסוק "לילה" - הקב"ה הוציאך ממצרים בתקופת האביב כאשר אתה היית נתון בחושך שעבוד קשה ומפרך, לכן תמיד תראה את האביב והפריחה גם בזמנים קשים של לילה וחשיכה.

ומסר זה טוב גם לימינו, כאשר אנחנו רואים אויבינו מתגברים מסביב, ולעיתים נראה כי אין דרך ואין מוצא, אז כאילו אנחנו נמצאים במצב של לילה – נזכור שהקב"ה בדיוק במצבים כאלה מופיע ומושיע ופודה.

יהי רצון שנזכה לגאולה שלמה-אמן.

"מצה זו – על שום מה"?

בעל ההגדה נותן הטעמים לאכילת הפסח המצה והמרור, נברר טעם אכילת מצה בפסח. "מצה זו שאנו אוכלין על שום מה? על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם שנאמר, **"וַיֹּאפֹּה אֶת-הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם, עֹגֶת מִצּוֹת--כִּי לֹא חֻמֶּץ: כִּי-גֵרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם, וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵּמֶה, וְגַם-צִדָּה, לֹא-עָשׂוּ לָהֶם"** (שמות יב, לט), אך הציווי על אכילת המצה ניתן עוד קודם ליציאתם בחיפזון, **"וַיֹּאכְלוּ אֶת-הַבֶּשֶׂר, בַּלֵּילָה הַזֶּה: צֹלֵי-אֵשׁ וּמִצּוֹת, עַל-מִרְיָם יֹאכְלֶהוּ"** (שמות יב, ח). ובספר דברים טז, ג, **"לֹא תֹאכַל עָלָיו חֻמֶּץ, שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצּוֹת, לֶחֶם עֹנִי, כִּי בַחֲפִזּוֹן יֵצֵאת מִמִּצְרַיִם"**. כאן מוסיף הכתוב התיאור לחם עוני – שייתכן שירמוז על הלחם שאכלו במצרים בימי שבתם שם ולא רק בצאתם ממצרים.

רב יוסף קמחי בהגדת אבודרהם, שהציווי על אכילת מצה היה קודם שיצאו ממצרים, היה על שום העתיד שה' יודע, שעתידים לצאת בחיפזון ולא יספיק בצקם להחמיץ. ובאמת הרמב"ן אומר שהמצה תרמוז על היציאה בחיפזון ועל אכילת הלחם עוני במצרים. פסחים דף קטו, ע"ב: תניא נמי הכי, לחם עוני – "לחם שעונין עליו דברים הרבה". המצה היא לחם שיש עליו שאלות ותשובות – "שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה והלילה הזה כולו מצה?" ומספרים עליו יציאת מצרים. ואפשר להסביר טעם המצה כמכוון לדברים אחדים: א. בני ישראל במצרים היו עבדים, אשר לחם היה לחם עוני – לחם של עניים – וזוהי המצה. ב. המצה מעוררת הצורך לשאול ולהתחיל בסיפור יציאת מצרים שהוא עיקרו של הלילה – מצווה עלינו לספר ביציאת מצרים – לא לשם הידע בלבד, אלא לשם חיזוק הקשר לאבותינו, והאמונה בבוראנו.

ג. המצה נעשית מקמח ומים, ללא שמרים, המנפחים ומסמלים את מידת הגאווה, וזהו לחם עוני – לחם של עבדות, ההיפך ממה שנאמר על פרעה. **"עַד מַתִּי מֵאֵנֶת לַעֲנֹת מִפְּנֵי"** (שמות י, ג). ד. ביציאת מצרים בני ישראל יצאו בחיפזון – ואף שהכינו בצק מבעוד לילה, כדי לאפותו בבוקר – הרי שלא הספיקו להחמיץ ולאפות – ואפוא בדרך שגם יורה על אמונה. אם כן, המצה תורה על החיפזון, האמונה, הענווה, הביטחון בה', ומעוררת הצורך לסיפור יציאת מצרים, וכנראה אלה הם יסודות הגאולה – אמונה, ענווה וביטחון בה'. נזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו.